

ЗОЛОЧІВСЬКИЙ МОНАСТІР ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА ЧСВВ

Точна дата заснування невідома. В інвентар. описах вказано: «Той монастир Золочівський з давнім Межигірським від непам'ятних часів князями руськими був зафундований». Рік 1546 викарбув. на дзвоні монастир. церкви. Мав назву «Золочів. монастир Св. Трійці Межигірський Бучинський», знаходився у сх. частині м. Золочів (нині тут с. Монастирок Львів. обл.). Перший згадув. у документах ігумен — ієросхимонах Теодор (?–1603), який керував обителлю бл. 40 р. Після того, як монастир знищили татари, великий корон. гетьман Ян Собеський, власник золочів. земель, виділив 1665 кошти на відбудову. 1708 родина Ф. і Х. Яворовських подарувала монастирю свою землю та грабовий ліс у сх. частині Золочева, де монахи заснували ще одну обитель, яку називали «Лісок» або «Грабина». Сюди перенесли дерев'яну церкву з с. Віциня (нині Смереківка Перемишлян. р-ну Львів. обл.). Одночасно існували ці два монастирі під керівництвом єдиного ігумена до Дубен. капітули 1745, коли були зведені й підпорядков. (не довше ніж до 1768) Підгорець. монастирю (нині Бродів. р-н Львів. обл.). Поступово монахи перебралися до новішого монастиря, а старий існував як Бучин. фільварок (1866 дерев'яну церкву розібрано). 1834 графиня Л. Комарницька заповіла на розбудову монастиря значну суму — у грудні 1863 освячено нову церкву на честь Вознесіння Господнього, а згодом і ін. монастир. приміщення. 1898–1909 ігуменом був о. Ю. Німилевич, учитель І. Франка. Під час 2-ї світової війни Вознесен. церкву значно пошкоджено. 1946 монастир закрито, а священників і монахів заарештовано. Згодом тут діяв протитуберкульоз. диспансер. Навесні 1989 о. В. Палчинський і В. Дудкевич відслужили першу літургію на подвір'ї біля Вознесен. церкви, а 21 листопада того ж року — у церкві. 1990 ЧСВВ повернули і сам монастир, ігуменом призначено о. В. Палчинського. У відремонтов. Вознесен. церкві поставлено 1998 новий

іконостас, зокрема живописні роботи виконав С. Юзефів, ескізи настін. розписів — І. Проців; у бічних вівтарях встановлено дві старі ікони: «Святий Миколай» 17 ст. та «Богородиця Одігітрія з похвалою» (копія Голубиц. чудотворної ікони Богородиці, Підгорець. монастир), створ. 1724 художником Ф. Бурковським. Також монастирю належить церква св. Миколая у Золочеві, побудов. у 16 ст., у 2-й пол. 18 ст. змінено її інтер'єр, припускають, що декор. різьбу іконостасу виконали учні школи І.-Г. Пінзеля А. Штиль та І. Щуровський, живопис — Ю. Радивилівський або хтось із братів Калиновичів, художників-василіян. 1911–13 у церкві знову проводили реставрац. роботи, стінопис і деякі зміни в іконостасі виконав М. Сосенко. В рад. час у ній облаштували музей атеїзму, іконостас розбили і викинули (нині його оригін. частини знаходяться в Галереї мистецтв, Нац. музеї і Музеї історії релігій у Львові). 2000 відреставровано настінні розписи М. Сосенка, а 2002–03 реконструйовано іконостас. 1994–2000 при монастирі діяв Василіян. інститут філос.-богослов. студій ім. Й.-В. Рутського (нині у Львові). Настоятель від 2008 — ігумен Т. Кушка. Кількість священників — 6 осіб.

Державний архів

ЛНБ. Відділ рукописів, МВ-813-814; ЦДІА м. Львів. Фонд 684. Опис 1. Од. зб. 1854; Фонд 684. Опис 1. Од. зб. 1857.

Рекомендована література

1. Крип'якевич І. Середньовічні монастирі в Галичині // Зап. ЧСВВ. Жовква, 1926. Т. 2, вип. 1–2;
2. Гупало Н., Жишкович В., Грималюк Р. Церква святого Миколая у Золочеві. Л., 2007;
3. Гупало Н. Василіянський монастир Вознесіння Господнього у Золочеві. Л., 2010.

[Н. Т. Гупало](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Золочівський монастир вознесіння Господа нашого Ісуса Христа ЧСВВ / Н. Т. Гупало // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17039>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).